

АКТУАЛЬНІСТЬ СТУДЕНТСЬКИХ ПУБЛІКАЦІЙ У ВИДАННЯХ, ВКЛЮЧЕНИХ ДО МІЖНАРОДНИХ НАУКОМЕТРИЧНИХ БАЗ ДАНИХ

Добриця О. Г.

Ткачук В. В.

ДВНЗ «Криворізький національний університет»

У ХХІ столітті завдяки зростаючому доступу бібліотек до різних електронних ресурсів студенти мають можливість заявити про себе в європейській спільноті власними публікаціями у журналах, включених до міжнародних наукометричних баз даних. Так, після закінчення навчання студент матиме рейтинг та індекс Хірша (h-індекс), завдяки якому він зможе працевлаштуватися в європейських країнах.

Еволюція бібліометрії бере свій початок у працях Ф. Коула та Н. Ільса 1917 року, але відлік застосування бібліометричного методу варто розпочинати з 1771–1772 рр. – з моменту виходу видання «Паризька бібліографія», що є одним з перших праобразів сучасних показників наукових посилань [2].

Наукометрична база даних (НМБД) – це бібліографічна й реферативна база даних з інструментами для відстеження цитованості статей, опублікованих у наукових виданнях [1].

Досліджуючи міжнародні наукометричні бази даних, ми визначили такі: SCOPUS, Index Copernicus, Current Abstracts, Google Scholar, Journal Citation Reports / Science Edition, INSPEC, EBSCO, CSA, Engineered Materials Abstracts, Computing and Technology, ProQuest, Academic OneFile, OCLC, ACM Digital Library, DBLP, Computer Abstracts International Database, Computer Science Index, EI-Compendex, Gale, io-port.net, Summon by Serial Solutions, SCImago, ACM Computing Reviews, Science Citation Index Expanded (SciSearch) Computer and Communication Security Abstracts, Current Contents / Engineering, Earthquake Engineering Abstracts та інші. Найпопулярніші наведені в таблиці 1.

Аналізуючи авторитетні міжнародні та національні рейтинги вищів України у 2014 році, портал Освіта.UA виявив, що ДВНЗ «Криворізький національний університет» посідає 121 місце у «Топ-200 Україна», 119 місце у «Scopus» – та 147 місце у «Вебометрикс», а у загальному списку 135 місце [3]. Акцентуючи увагу на цьому рейтингу, доходимо висновку, що наш університет потребує збільшення студентських публікацій у журналах, включених до міжнародних наукометричних баз даних, що створить можливість посідати більш високі місця в загальному рейтингу.

Найбільш популярні наукометричні бази даних

Назва	Емблема	Опис	Кількість публікацій
Scopus		Найбільша в світі реферативна, наукометрична база даних	Понад 50 млн [5]
РІНЦ		Російська наукометрична база даних	Понад 2,3 млн [5]
Google Scholar		Пошукова система з вільним доступом, яка індексує наукові публікації всіх форматів і дисциплін	Понад 160 млн [6]
Web of Science		Реферативна наукометрична база даних, яку створила компанія Thomson Reuters	23000 академічних та наукових журналів, 110000 матеріалів конференцій [8]
Index Copernicus		Міжнародна наукометрична база даних	5000 наукових журналів [7]

Для міжнародної спільноти найбільш визнаним є рейтинг «Scopus», що є інструментом для відстеження цитованості наукових статей, які публікуються студентами або працівниками навчального закладу у наукових виданнях.

У наказі Міністерства освіти і науки України від 17.10.2012 № 1112 «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» зазначено, що з 01 січня 2013 року для здобуття наукового ступеня обов'язкова наявність публікацій у виданнях іноземних держав або у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз [4]. На основі цього закону можна зробити висновок, що публікація наукових доробків у різних журналах, включених до міжнародних наукометричних баз даних, стане обов'язковою умовою і для вступу до магістратури.

Переваги студентських публікацій у журналах, включених до міжнародних наукометричних баз даних: можливість заявити про себе з-поміж науковців світового рівня; рукопису надається рецензія науковцями з різних країн; участь у міжнародних програмах і грантах для молодих науковців; результати дослідження можуть бути використані в комерційній сфері будь-якої країни світу; захист авторських прав і патентів за межами України; участь у

різноманітних олімпіадах, тренінгах, конференціях, що проходять на міжнародній арені; достатня кількість публікацій у міжнародних рейтингових журналах створює можливості професійного розвитку та працевлаштування в європейських країнах.

Отже, можна зробити висновок, що студент, який публікує власні роботи у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз даних, має такі переваги, як участь у міжнародних олімпіадах, тренінгах, грантах, конференціях; захист авторських прав та патентів, результатом цієї діяльності буде міжнародне визнання та можливість подальшого працевлаштування за кордоном.

Література

1. Наказ «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» [Електронний ресурс]. – 17.10.2012. – № 1112. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1851-12>.
2. Наукометричні бази даних [Електронний ресурс] // Бібліотека : Харківський економіко-правовий університет. – 09.10.2014. – Режим доступу : <http://library.hepu.edu.ua/koristuvacham/naukovcjам/naukometrichni-bazi-danikh/>.
3. Наукометричні бази даних [Електронний ресурс] // Науково-технічна бібліотека Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. – Режим доступу : <http://library.tntu.edu.ua/resources/naukometrychni-bazy-danyh/>.
4. Редькина Н. С. Библиометрия: история и современность / Н. С. Редькина // Молодые в библиотечном деле. – 2003. – № 2. – С. 76–86.
5. Рейтинги ВНЗ : Консолідований рейтинг вузів України 2014 року [Електронний ресурс] // Освіта.ua. – 04.07.2014. – Режим доступу : <http://osvita.ua/vnz/rating/25712/>.
6. Google Scholar [Електронний ресурс] // Wikipedia : The Free Encyclopedia. – Режим доступу : https://en.wikipedia.org/wiki/Google_Scholar.
7. Index Copernicus [Електронний ресурс] // Вікіпедія : Вільна енциклопедія. – Режим доступу : http://uk.wikipedia.org/wiki/Index_Copernicus.
8. Web of Knowledge [Електронний ресурс] // Wikipedia: The Free Encyclopedia. – Режим доступу : https://en.wikipedia.org/wiki/Web_of_Knowledge.